

GEZEĞENİN NABZI: VERİLERİN FISILDADIĞI BİR ÇIĞLIK

BİR ÇEVRESEL FARKINDALIK MANİFESTOSU

GELECEĞİ KORUMAK: ÇEVRE BİLİNCİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM

Prof.Dr.Oğuz ÖZYARAL, Mikrobiyolog, Koruyucu Sağlık Uzmanı

🌡️ Son 100 yılda 1.2°C'lik sıcaklık artışı kulağa az gelebilir... ama **buzullar eriyor, deniz seviyesi 20 cm yükseldi** ve bu süreç durmuyor.

🌀 Kasırgalar, seller, sıcak hava dalgaları — **son 20 yılda 5 kat arttı.**

🌳 Her dakika bir futbol sahası kadar orman yok oluyor.

🐝 Arıların %75 oranında tarımda payı var ama onlar da hızla azalıyor.

💧 Dünya nüfusunun %40'ı hâlâ temiz suya erişemiyor.

♻️ Üretilen plastiğin %91'i geri dönüştürülmüyor.

🌍 Ve sadece 100 büyük şirket, karbon emisyonlarının %70'inden sorumlu.

Bu veriler bize ne söylüyor biliyor muyuz?

Doğa bağırmıyor...

Doğa, fısıltıyla çığlık atıyor.

Biz sadece duymamayı seçiyoruz.

Ama işte burada.

Bu yazımızla bu sessiz çığlığı duymaya ve çevre bilinciyle yaşamayı yeniden tanımlamaya niyetliyiz.

İklim Değişikliği ve Küresel Isınma

1. **Son 100 yılda** dünya genelinde sıcaklık **ortalama 1.2°C** arttı. (IPCC)
2. 2023, kayıtlardaki **en sıcak yıl** oldu ve sıcaklık artışı tahminlerin ötesine geçti. (NASA)
3. Her yıl **300 milyar ton buz**, Grönland ve Antarktika'daki buzullardan eriyerek deniz seviyesini yükseltiyor. (NASA)
4. **Deniz seviyeleri**, son 100 yılda ortalama **20 cm yükseldi** ve bu hız giderek artıyor. (NOAA)
5. **Aşırı hava olayları** (kasırgalar, seller, sıcak hava dalgaları) **son 20 yılda 5 kat arttı.** (WMO)

Ormansızlaşma ve Biyoçeşitlilik Kaybı

6. **Her dakika** dünya çapında bir **futbol sahası büyüklüğünde orman yok oluyor.** (WWF)
7. Amazon yağmur ormanlarının **%20'si yok oldu**, kalan kısım ise hızla yok olma riskiyle karşı karşıya. (WWF)
8. **Son 50 yılda** dünyadaki yabani hayvan popülasyonlarının **%69'u kaybedildi.** (WWF)
9. **Arılar**, dünya çapında tarımsal üretimin **%75'inden** sorumlu. Ancak popülasyonları pestisitler ve iklim değişikliği nedeniyle hızla azalıyor. (FAO)
10. **Her yıl yaklaşık 1 milyon tür**, insan faaliyetleri nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. (IPBES)

Su Krizi ve Kirliliği

11. **Dünya nüfusunun %40'ı**, temiz içme suyuna düzenli erişim sağlayamıyor. (UNICEF)
12. **2025 yılına kadar**, dünya nüfusunun **%66'sı su kıtlığı yaşayan bölgelerde** yaşayacak. (WHO)
13. **1 litre plastik şişe suyu üretmek için 3 litre su harcanıyor.** (WWF)
14. **Dünyadaki tatlı su kaynaklarının %80'i**, sanayi ve tarım kaynaklı kirlilikle tehdit altında. (UNESCO)
15. **Okyanuslardaki plastik miktarı**, 2050 yılına kadar **balık miktarını aşacak.** (Ellen MacArthur Foundation)

Plastik ve Atık Sorunu

16. **Her yıl 8 milyon ton plastik**, okyanuslara karışıyor. (UNEP)
17. **Dünya çapında üretilen plastiğin %91'i geri dönüştürülüyor.** (National Geographic)
18. **Deniz kaplumbağalarının %100'ü**, midelerinde plastik atıklar bulunarak ölüyor. (WWF)
19. **1 plastik şişe**, doğada **450 yılda** çözünüyor. (NOAA)
20. **Mikroplastikler**, insan kanında, akciğerlerinde ve anne sütünde tespit edildi. (Science Journal)

Karbon Salınımı ve Enerji Kullanımı

21. **Küresel karbon emisyonlarının %70'inden**, sadece **100 büyük şirket** sorumlu. (CDP Report)
22. **Fosil yakıt kullanımı**, 1900'lerden bu yana **karbon salınımını 16 kat artırdı**. (IEA)
23. **Bir uçak yolculuğu**, ortalama bir insanın **1 yıl boyunca karbon ayak izine eşdeğer** karbon salıyor. (ICCT)
24. **Bir hamburger üretimi için** 2.500 litre su harcanıyor, bu **30 dakikalık bir duş** kadar su tüketimi demek. (FAO)
25. **İklim değişikliğine bağlı olarak**, 2050'ye kadar 200 milyondan fazla insan **iklim mültecisi** olacak. (World Bank)

Gıda İsrafı ve Tarım

26. **Dünya genelinde üretilen gıdanın %30'u çöpe gidiyor**, bu yılda **1.3 milyar ton** demek. (FAO)
27. **Gıda atıkları**, küresel karbon salınımının **%10'unu** oluşturuyor. (FAO)
28. **Hayvancılık sektörü**, küresel sera gazı emisyonlarının **%18'ini** oluşturuyor. (FAO)
29. **Bir çift pamuklu tişört üretimi için**, yaklaşık **2.700 litre su** harcanıyor. (WWF)
30. **Palm yağı üretimi**, Endonezya ve Malezya'da **yılda 3 milyon hektar yağmur ormanının yok olmasına neden oluyor**. (Greenpeace)

IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change

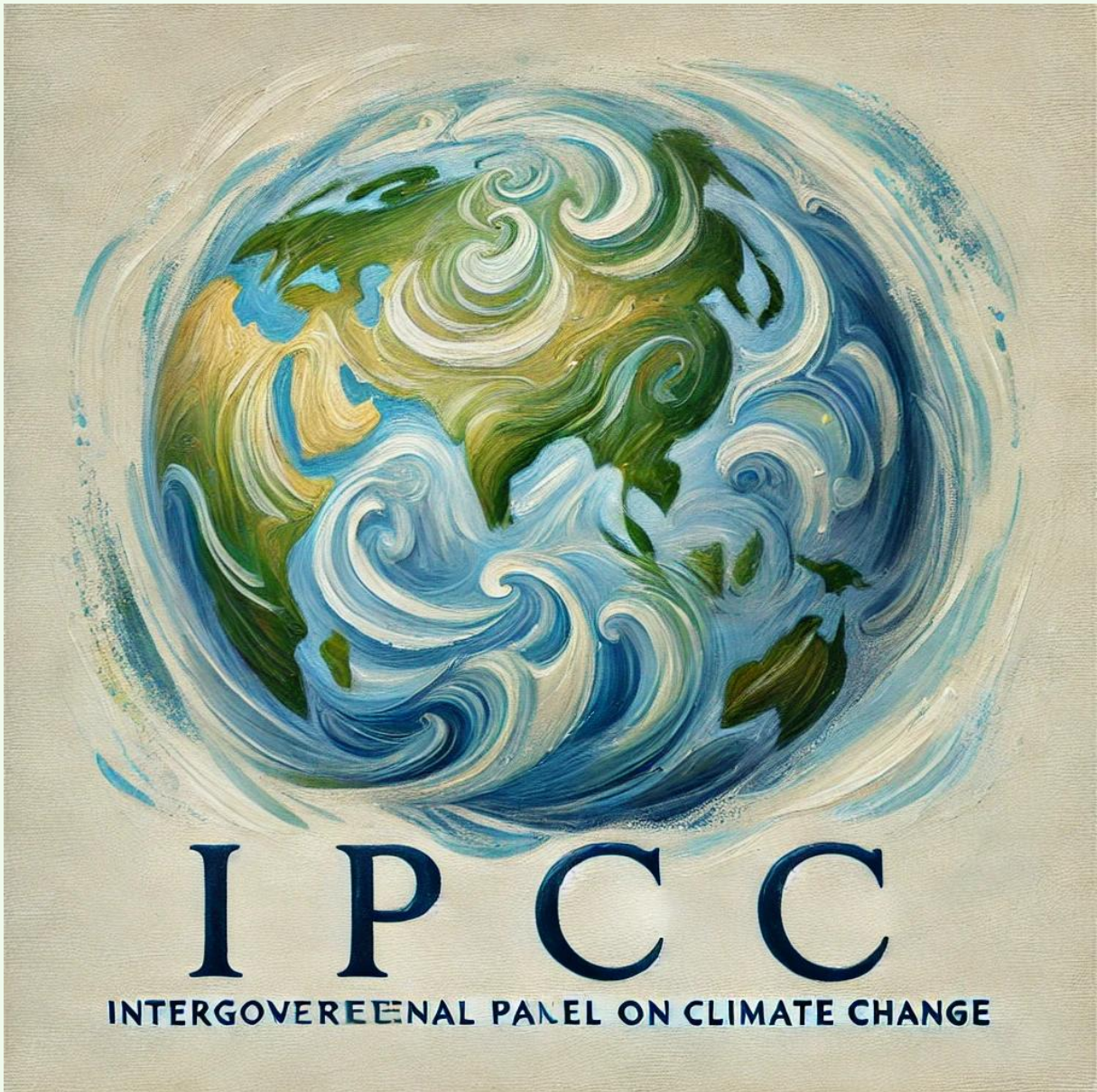
Türkçesiyle: 🖱️ Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli.

1988 yılında Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak **Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO)** ve **Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)** iş birliğiyle kurulmuştur.

IPCC'nin temel amacı:

- ❖ İklim değişikliğiyle ilgili bilimsel verileri değerlendirmek,
- ❖ İnsan kaynaklı iklim değişikliğinin etkilerini incelemek,
- ❖ Uyum ve azaltım stratejileri üzerine raporlar hazırlamak,
- ❖ Politika yapıcılar için güvenilir bilimsel bilgiler sunmaktır.

Hazırladıkları raporlar (özellikle Değerlendirme Raporları), dünya genelindeki iklim politikalarının temelini oluşturur.

IPCC: Sessizliğin Renkleri.

Bilimsel Gerçek:

Son yüzyılda, Dünya'nın ortalama sıcaklığı **1.2°C** arttı.

Bu yalnızca bir sayı değil; gezegenin ritmini bozan bir çarpıntı.

Eriyen buzullar, artan deniz seviyeleri, boğulan ekosistemler ve yanan umutlar...

🗨 Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Bazen gezegenin ateşi termometreyle değil, umutla ölçülür.

IPCC'nin verilerinde yalnızca bir derece yok...

Bir türün, bir çocuğun, bir yarının eriyen hayalleri var.”

Bu görsel; “**Sessizliğin Renkleri**”

- ❖ +1.2°C'lik sıcaklık artışının sessiz ama etkileyici sonuçlarını,
- ❖ Erimeye yüz tutmuş umutları,
- ❖ Ve gezegenin fısıltıya dönüşmüş çılgınlığını yansıtıyor.

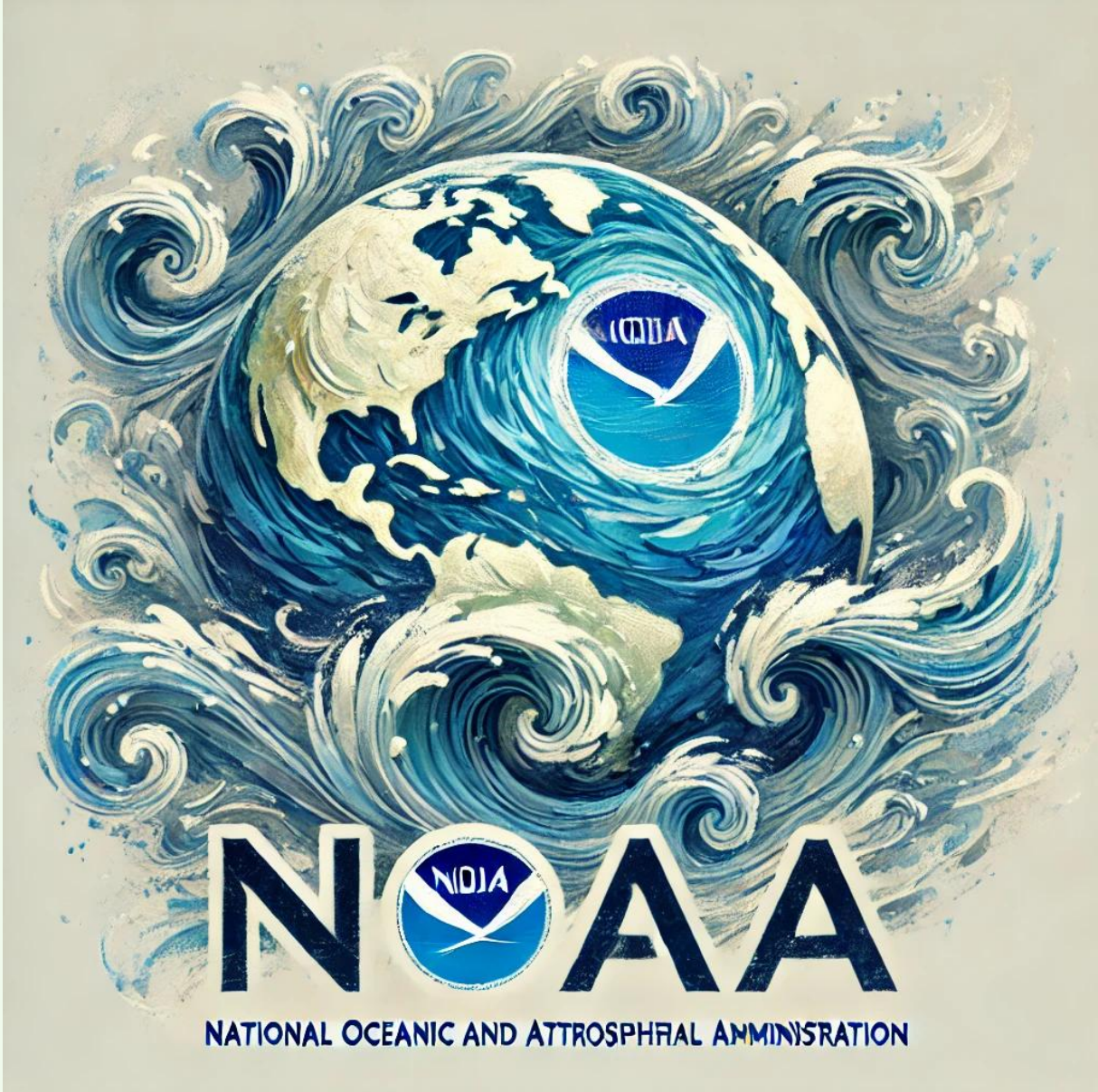
NOAA: 🇺🇸 National Oceanic and Atmospheric Administration
(Türkçesi: **Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi**)

📍 **Amerika Birleşik Devletleri'ne** ait bir kurumdur ve 1970 yılında kurulmuştur.

Görevleri arasında:

- Okyanusları ve atmosferi izlemek,
- Hava tahminleri ve iklim verileri sağlamak,
- Doğal afetler konusunda erken uyarı sistemleri geliştirmek,
- Deniz canlıları ve kıyı ekosistemlerini korumak,
- Bilimsel araştırmalarla çevresel değişimleri takip etmek yer alır.

Kısaca söylemek gerekirse, **NOAA**, doğa olaylarını izleyen, iklim değişikliğini araştıran ve çevresel güvenliği sağlamaya çalışan bir bilim ve hizmet kurumudur.

NOAA: Dalgaların Anlattığı

 Kurum: NOAA – National Oceanic and Atmospheric Administration

 Bilimsel Gerçek:

Son 100 yılda deniz seviyesi ortalama 20 cm yükseldi ve bu hız artmaya devam ediyor. Artan sıcaklıkla birlikte okyanuslar genişliyor, buzullar eriyor ve kıyılar sessizce geri çekiliyor.

Aşırı hava olayları ve deniz taşkınları, milyonlarca insanı etkilemeye başladı.

Metaforik Anlatım:

Sular, her zaman konuşur.

Ama bazen o kadar yavaş yükselir ki, sesini yalnızca taşan bir sokaktan duyarsın.

Bir zamanlar çocukların oynadığı kumlar, artık tuzlu bir çamur tabakasıdır.

Ayakkabılar orada değil, anıların boğazına kadar su dolmuş.

Deniz, sadece kıyıyı değil; hafızayı da siler.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

Su bazen sel gibi gelir, bazen gözyaşı gibi yavaşça...

NOAA'nın ölçtüğü deniz seviyeleri, yalnız kıyıları değil, evleri, anıları ve çocuklukları da yutuyor."

WMO: 🌍 World Meteorological Organization
(Türkçesi: **Dünya Meteoroloji Örgütü**)

• Birleşmiş Milletler'e bağlı, **uluslararası bir kuruluş** olup merkezi **Cenevre, İsviçre'dedir**.

Görevleri nelerdir?

- Dünya genelindeki meteorolojik (hava durumu), klimatolojik (iklim), hidrolojik (su döngüsü) ve çevresel gözlemleri koordine eder.
- Küresel ölçekte hava durumu tahminlerinin iyileştirilmesi için çalışır.
- Doğal afetlerin erken uyarı sistemlerini güçlendirmeyi amaçlar.
- İklim değişikliğiyle ilgili bilimsel araştırmalara destek olur.
- IPCC'nin kuruluşunda da etkin rol oynamıştır.

WMO: Gökyüzünün Hafızası

 Kurum: WMO – World Meteorological Organization

 Bilimsel Gerçek:

Son 20 yılda **aşırı hava olayları 5 kat arttı**.
Kasırgalar, kuraklıklar, seller, sıcak hava dalgaları...
İklim sistemimiz artık sadece değişmiyor; **başkalaşıyor**.

Metaforik Anlatım:

Gökyüzü hâlâ mavi olabilir.
Ama artık hafızası kırık.
Bir zamanlar mevsim döngüsüyle dönen bulutlar, şimdi öfkeyle savruluyor.
Rüzgâr eskiden şarkı söylüyordu, şimdiyse bağırıyor.
Hava bir örtü değil artık...
Bazen bir yorgan, bazen bir kırbaç.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

**“Bir zamanlar hava tahmin edilebilirdi...
Şimdi hava, geçmiş unutturken bizler de doğanın dengesini kaybediyoruz.
WMO’nun verileri sadece rüzgârı ölçmüyor — havanın hafızasını kaybettiği anları da belgeliyor.”**

WWF 🐼 **World Wide Fund for Nature** (Türkçesi: **Doğayı Koruma Vakfı**)

WWF: İlk kurulduğunda ismi “**World Wildlife Fund**” idi. Bu isim hâlâ **ABD ve Kanada’da** kullanılmaktadır. Diğer ülkelerde 1986’dan beri resmi ismi **World Wide Fund for Nature** olarak geçer.

Ne İş Yapar? 🐼 Logo olarak herkesin tanıdığı **dev panda** figürünü kullanır.

🌍 1961 yılında kurulmuştur ve dünyanın en büyük doğa koruma örgütlerinden biridir.

Temel Amaçları:

- ❖ Biyoçeşitliliğin korunması,
- ❖ Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı,
- ❖ Kirliliğin ve israfın azaltılması,
- ❖ İklim değişikliğiyle mücadele,
- ❖ Orman, okyanus, tatlı su, vahşi yaşam ve gıda sistemlerinin korunması.

Kurum: WWF – World Wide Fund for Nature

Bilimsel Gerçek:

Son 50 yılda, dünyadaki yabani hayvan popülasyonlarının **%69'u yok oldu**.
Her dakikada bir futbol sahası büyüklüğünde orman kaybediliyor.
Amazon'un %20'si yok oldu; kalan bölge ise sınırda.

Metaforik Anlatım:

Bir zamanlar o patikadan geçerken ayak sesleri yankılanırdı...
Şimdi orada sadece **sessizlik yürür**.
Ayılar, ceylanlar, kuşlar, böcekler...
Kimi göç etti, kimi kayboldu,
kimi ise sonsuza dek gitti — **adımları toprağa karıştı**.

Orman hâlâ orman gibi görünebilir.
Ama artık **eksik bir melodi gibidir**.
Sessizlik, kaybın en yüksek sesi olur bazen.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

Doğa, sadece yaşayanlar tarafından değil, bir zamanlar yaşamış olanların izleriyle de doludur.
Ama bu izler silinmeye başladı.
WWF'nin verileri, dünyanın en sessiz kaybını anlatıyor:
Gözle görülemeyen ama hissedilen yok oluşu.

🔴 **FAO Nedir?** 🖱 **Food and Agriculture Organization of the United Nations**
(Türkçesi: **Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü**)

🌱 **Kuruluş Yılı: 1945** 📍 **Merkezi: Roma, İtalya**

🎯 **FAO'nun Temel Amaçları:**

- **Açlıkla mücadele etmek,**
- **Gıda güvenliğini sağlamak,**
- **Tarım, balıkçılık, ormancılık** gibi alanlarda sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek,
- Kırsal kalkınmayı ve çiftçilerin yaşam standartlarını iyileştirmek,
- Gıda üretiminde bilimsel, teknolojik ve etik çözümler geliştirmek.

FAO, küresel ölçekte **tarım ve beslenme politikalarının belirlenmesinde** etkili bir kuruluştur. Özellikle **Sıfır Açlık (Zero Hunger)** hedefi ile tanınır.

FAO: Boş Sofralar, Sessiz Tarlalar

 Kurum: FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations

Bilimsel Gerçek:

Dünya genelinde üretilen gıdanın **%30'u israf ediliyor**.

Bu yılda yaklaşık **1.3 milyar ton** gıdanın çöpe gitmesi demek.

Aynı zamanda bu israf, **küresel karbon salınımının %10'una** neden oluyor.

Bir yandan açlık artarken, diğer yanda tabaklar boş kalıyor ya da fazlası çöpe gidiyor.

Metaforik Anlatım:

Bir masa düşünün...

Üstü örtülmüş ama **tabakları boş**.

Kaşıklar çapraz duruyor, çatalın ucu kırık,
ve su bardağında sadece yansıma var.

Tarlalarda rüzgâr esiyor ama **ürün değil, yankı taşıyor**.

Ne traktör sesi var ne çocuk kahkahası.

Toprak dolu ama **sessiz**.

Dünya doymuyor... çünkü paylaşamıyor.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Açlık, sadece boş bir mide değil...bazen dolu tabakların vicdanıdır.

FAO'nun verileri,

bir lokmanın gölgesinde duran israfı ve sessizce büyüyen bir çelişkiyi anlatıyor:

Bir tarafta çöpe giden yiyecekler, öbür tarafta susan mideler.”

IPBES: 🌿🌍👉 Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, (Türkçesi: **Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükümetlerarası Bilim-Politika Platformu**)

🦋 **IPBES Nedir?** 2012 yılında Birleşmiş Milletler çatısı altında kurulmuştur. IPCC'nin iklim için yaptığını, IPBES **biyoçeşitlilik ve ekosistem hizmetleri** için yapar.

🎯 **Temel Amaçları:**

- **Biyoçeşitlilik kaybı ve ekosistem bozulması** konusunda bilimsel veriler toplamak,
- Bu verileri **hükümetlere ve karar alıcılara sunmak**,
- **Doğayla insan arasındaki dengeyi** koruyacak politikaları desteklemek,
- Yerel bilgi, geleneksel bilgi ve bilimsel bilginin birlikte kullanılmasını teşvik etmek.

Kısaca, “**doğanın sesi**” olan bilimsel bir platform diyebiliriz. 🌿🦋🌱🎨

IPBES: Sessiz Göç

Kurum: IPBES – Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services

Bilimsel Gerçek:

Her yıl yaklaşık **1 milyon tür**, insan faaliyetleri nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Bu, yeryüzündeki canlı yaşamın **altıncı kitlesel yok oluş sürecine** girdiğini gösteriyor. Ancak bu bir anda değil...

Sessizce, tür tür, iz bırakmadan gerçekleşiyor.

Metaforik Anlatım:

Bazı göçler **alkışlarla uğurlanır**, bazıları **vedasız başlar**.

Ama bu, **dönüşü olmayan bir yolculuktur**.

Kuşların yönü bozulmuş, arıların dansı unutulmuş, kelebekler artık bir çiçeği hatırlamıyor.

Bir zamanlar birlikte yaşadığımız canlılar, artık **bizimle aynı haritada yok**.

Ama eksiklikleri hâlâ gölgelerde geziniyor.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Yok oluş, her zaman gürültüyle gelmez...”

Bazen bir arının dansını unuttuğun an başlamıştır.

IPBES’in verileri, yalnız kaybolan türleri değil, kaybedilen dengeleri de anlatıyor.

Bu göç sessiz — ama hepimizin içinden geçiyor.”

✦ **UNICEF** ✨ **United Nations International Children's Emergency Fund**
(Türkçesi: **Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu**)

Bugün resmi adı: **United Nations Children's Fund** olarak geçse de, kısaltma hâlâ **UNICEF** olarak kalmıştır.

🎯 **UNICEF Ne İş Yapar?** 🌍 🧑 🕊

- **Çocukların yaşam haklarını korumayı** amaçlar,
- Sağlık, eğitim, beslenme, temiz su ve hijyen gibi alanlarda **çocuklara destek sağlar**,
- Doğal afet, savaş, yoksulluk gibi durumlarda **acil insani yardım** götürür,
- Çocukların sömürülmesini, istismarını ve ayrımcılığı önlemeye yönelik küresel politikalar üretir,
- Her çocuğun **yaşama, gelişme, korunma ve katılım hakkını** savunur.

UNICEF: Susayan Eller, Kırık Kovalardaki Su

Kurum: UNICEF – United Nations Children’s Fund

Bilimsel Gerçek:

Dünya nüfusunun %40’ı, temiz içme suyuna düzenli erişim sağlayamıyor. Kirlı su kaynaklı hastalıklar hâlâ çocuk ölümlerinin başlıca nedenleri arasında. Her gün milyonlarca çocuk, sadece su bulabilmek için saatlerce yürüyor.

Metaforik Anlatım:

Su, şeffaftır...

Ama yoksunluğu **gözle değil, kalple görülür.**

Bir çocuğun ellerini uzattığı kovada sadece damlalar değil, **kırık dökük umutlar da vardır.**

Kimi suyu kovayla çeker, kimi taşıdığı kovanın içindekini yolda kaybeder.

Ama en çok kaybedilen, **zaman ve çocukluk olur.**

Kirlı bir damla, tertemiz bir hayatı silebilir.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Su, yaşamın hakkıdır.

Ama hâlâ milyonlarca çocuk, bu hakkı taşıırken ellerinden kaybediyor.

UNICEF’in verileri, yalnızca istatistik değil — her biri susuz bir bakışın aynası.

Susayan ellerin tuttuğu, bazen yalnızca bir umutsuzluktur.”

✦ WHO Nedir? 🌐 🩺 📌 World Health Organization, (Türkçesi: Dünya Sağlık Örgütü)

📅 Kuruluş Yılı: 1948 📍 Merkezi: Cenevre, İsviçre

🎯 WHO'nun Temel Görevleri:

- ❖ Küresel sağlık sorunlarını izlemek ve çözümler üretmek,
- ❖ Salgın hastalıklarla mücadele etmek (örneğin COVID-19 pandemisinde kilit rol oynamıştır),
- ❖ Ülkelerin sağlık sistemlerine teknik destek sağlamak,
- ❖ Aşı, ilaç ve hijyen politikaları konusunda bilimsel rehberlik yapmak,
- ❖ Sağlığın herkes için ulaşılabilir bir hak olması için **eşitlik ve dayanışmayı teşvik etmek.**

WHO'nun sloganı da bunu güzel yansıtır:

“Everyone, everywhere deserves health.” (Herkes, her yerde sağlığa erişmeli.)

WHO: Sınırdaki Yaşayan Sağlık

 Kurum: WHO – World Health Organization

Bilimsel Gerçek:

2025 yılına kadar dünya nüfusunun %66'sı, su kıtlığı yaşayan bölgelerde yaşayacak. İklim değişikliği, hava kirliliği ve su kaynaklı hastalıklar, en savunmasız toplulukları tehdit ediyor.

Sağlık sistemleri ise **doğal afetlerle, göçlerle, kirlilikle** sınanıyor.

Metaforik Anlatım:

Bir sınır çizgisi vardır...

Görünmez ama geçildiğinde, **sağlık ile hastalık arasındaki uçurumu** hissettirir.

Bir çadır hastane...İçinde doktor var, ilaç yok. Hasta var, ama su yok.

Gökyüzü dolu ama yağmur kirli.

Soluk alan her canlı, **nefesle değil, umutla yaşıyor.**

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Sağlık sadece hastane duvarlarında değil...temiz suda, soluduğumuz havada, barınabildiğimiz gökyüzündedir.

WHO'nun verileri, dünyanın dört bir yanında sağlığın sınırdaki yaşadığını söylüyor.

Bazı sınırlar görünmezdir, ama etkileri iliklere işler.”

✦ **UNESCO** kültürün, bilimin ve eğitimin evrensel sesi.

✦ **United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization**
(Türkçesi: **Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü**)

📅 **Kuruluş Yılı: 1945, Merkezi: Paris, Fransa**

🎯 **UNESCO'nun Temel Görevleri:**

- ❖ **Eğitimde fırsat eşitliğini** teşvik eder,
- ❖ **Kültürel mirası korur** (örneğin: Dünya Mirası Listesi),
- ❖ **Bilim ve teknolojiye** evrensel erişimi destekler,
- ❖ **Basın özgürlüğü, kültürel çeşitlilik ve sürdürülebilir kalkınma** gibi konularda rehberlik yapar,
- ❖ İnsanlığın ortak değerlerini yaşatmayı hedefler.

UNESCO, evrensel barışın **eğitim, kültür ve bilgi yoluyla inşa edileceğine** inanır.

UNESCO: Unutulan Sular, Suskun Medeniyetler

 Kurum: UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Bilimsel Gerçek:

Dünyadaki tatlı su kaynaklarının %80'i, **tarım, sanayi ve evsel kirlilik** nedeniyle tehdit altında.

Su kaynaklarının kirlenmesi, sadece bugünü değil; **geçmişin izlerini, medeniyetlerin mirasını** da yok ediyor.

Suya bağlı antik kentler, kutsal nehirler, yaşam taşıyan deltalar... suskunluğa gömülüyor.

Metaforik Anlatım:

Bir zamanlar kıyısında medeniyet doğuran nehirler vardı...

Şimdi o nehirler **kendilerini bile taşıyamıyor.**

Taş kemerli köprüler yıkılmıyor, ama altından **su değil, yokluk geçiyor.**

Kayıp sadece su değil; **anıların, bilgeliğin, dengenin kaybı.**

Kültür, taşta değil; **akan suyla yaşırdı.**

Şimdi taş hâlâ orada... ama **ses yok.**

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Kültür sadece yazıtlarda değil, suya yansıyan seslerde yaşırdı.

UNESCO’nun verileri, yalnızca su kıtlığını değil, suskunlaşan uygarlıkları anlatıyor. Susuz kalan toprak, geçmişin izlerini de siler.”

◆ **Ellen MacArthur Foundation** — döngüsel ekonominin öncüsü. (EMF),

👉 2010 yılında ünlü İngiliz denizci **Ellen MacArthur** tarafından kurulmuştur.

Merkezi: **Birleşik Krallık**

🔄 **Temel Amacı:** Ellen MacArthur Foundation, **döngüsel ekonomi** (circular economy) modelini dünya çapında yaygınlaştırmayı amaçlar.

Neyi Savunur?

♻️ **Kullan-at yerine yeniden tasarla, yeniden kullan, geri kazan** yaklaşımını,

🌱 Doğaya zarar vermeyen, yenilikçi üretim sistemlerini,

🏢 Şirketler ve devletlerle iş birliği içinde **sürdürülebilir bir ekonomi modeli** geliştirmeyi.

🔄 **Döngüsel Ekonomi Nedir?**

- ❖ **Atık yoktur**, her şey ya yeniden kullanılır ya da doğaya zararsız şekilde geri döner.
- ❖ Tasarımın her aşamasında **doğal sistemlerle uyum** gözetilir.
- ❖ Kaynakların verimli kullanımı, yenilenebilir enerji ve uzun ömürlü ürünler hedeflenir.

Ellen MacArthur Foundation: Plastik Denizde, Zamanın Gövdesi

 Kurum: Ellen MacArthur Foundation

 Bilimsel Gerçek:

Eğer hiçbir şey değişmezse, **2050 yılına kadar okyanuslardaki plastik miktarı, balık miktarını geçecek.**

Bir plastik şişe, doğada **450 yıl boyunca çözünmeden kalabiliyor.**

Plastikler artık yalnızca çöp değil; **okyanusun hafızasında birer sabit iz.**

Metaforik Anlatım:

Okyanus bir zamanlar hayat taşırdı...

Şimdi **zamana takılmış bir mezarlığa** dönüyor.

Kırık bir oyuncak, eski bir diş fırçası, bir çocuğun unutulmuş çorabı...

Hepsi dalgaların içinde dönüyor, ama ne yıkıyor ne de unutuluyor.

Balıklar değil, **hatıralar yüzüyor artık.**

Denizin gövdesi plastikle ağırlaşıyor.

Ve zaman, bu yükü çözmeyi reddediyor.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Zaman her şeyi çözmez...

Bazı kalıntılar, geleceğin üzerine oturur.

Ellen MacArthur Foundation’ın verileri, denizin artık balık değil, hatırlanmaması gereken şeylerle dolduğunu gösteriyor.

Plastik, sadece doğaya değil — zamanın kendisine de direniyor.”

🌟 **UNEP Nedir?** 🌍 🌱 🌟 — çevrenin sesi, doğanın koruyucusu. 🌱 🌍 🌱

UNEP: 🌟 **United Nations Environment Programme**
(Türkçesi: **Birleşmiş Milletler Çevre Programı**)

📅 **Kuruluş Yılı: 1972** Merkezi: **Nairobi, Kenya**

🌟 **UNEP'in Temel Görevleri:**

- **Küresel çevre sorunlarını izlemek ve raporlamak,**
- İklim değişikliğiyle mücadelede rehberlik etmek,
- Biyoçeşitlilik, atık yönetimi, sürdürülebilir kalkınma gibi konularda politikalar geliştirmek,
- Hükümetler, kurumlar ve toplumlar arasında **çevre temelli iş birlikleri kurmak,**
- Bilimsel veriye dayalı çözümler sunarak **doğa ve insan uyumunu güçlendirmek.**

UNEP: Görünmeyen Zehir, Sessiz Tehdit

 Kurum: UNEP – United Nations Environment Programme

Bilimsel Gerçek:

Her yıl **8 milyon ton plastik**, denizlere karışıyor.

Plastik sadece çöp değil; zamanla parçalanıyor ve **mikroplastik** formunda okyanuslardan toprağa, havaya ve hatta **insan kanına, akciğerlerine ve anne sütüne** kadar giriyor.

Artık bu zehir sadece doğada değil, içimizde dolaşıyor.

Metaforik Anlatım:

Zehir her zaman renkli bir sıvı değildir...

Bazen havaya karışır, bazen suya, bazen de **bir annenin kucağına**.

Doğa artık “temiz” değil, sadece **daha iyi gizlenmiş**.

Plastik şeffaftır ama izi silinmez. Küçük bir zerre, **koca bir varlığı susturabilir**.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Zehir bazen şişede değil, nefeste saklanır.

UNEP’in verileri, doğanın içimize kadar işleyen sessiz tehditlerini ortaya koyuyor.

Artık doğayı korumak, sadece dış dünyayı değil — kendi bedenimizi de savunmak anlamına geliyor.”

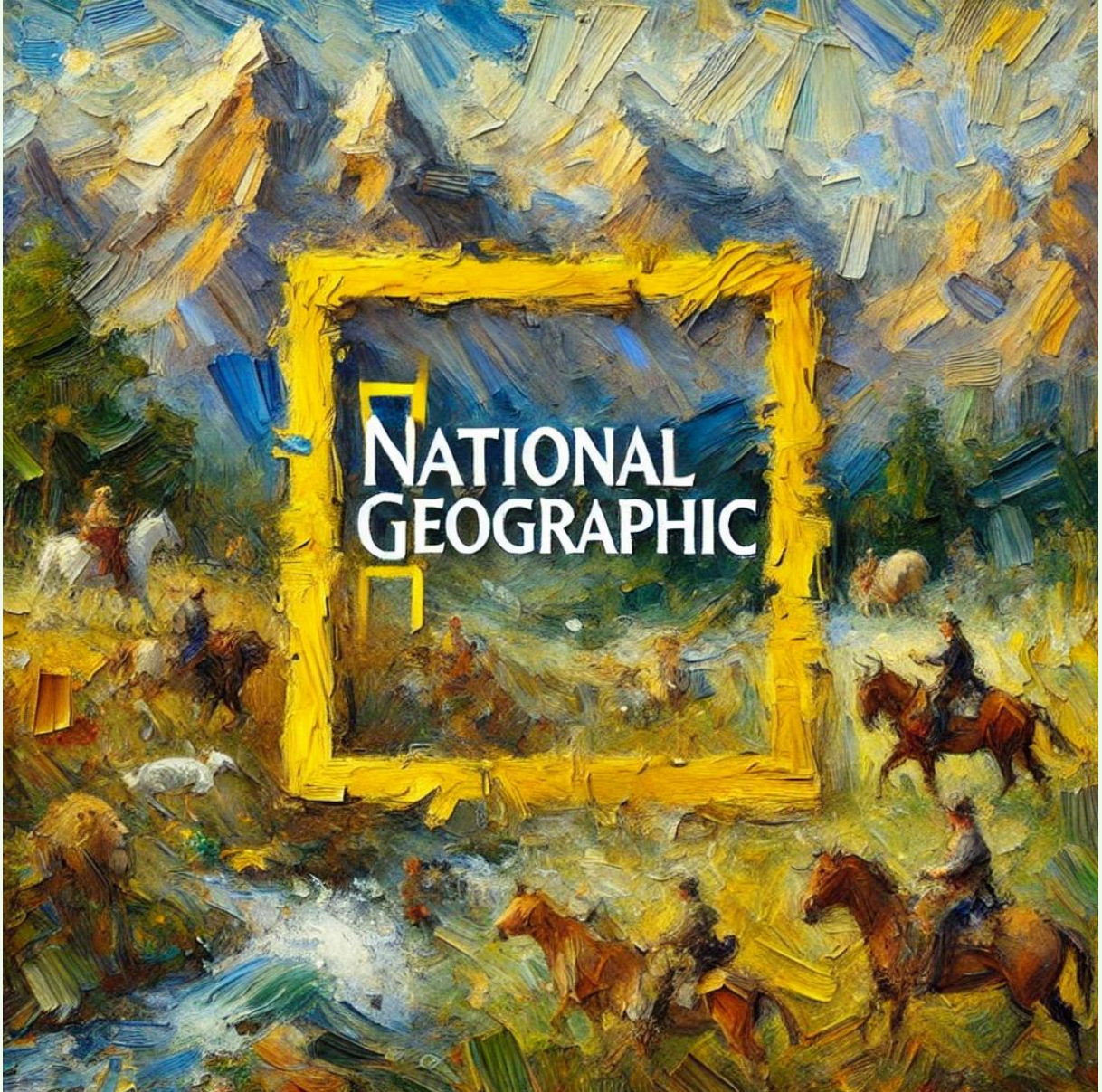
◆ National Geographic 🌍 📷 ✨

National Geographic Society, 1888 yılında kurulmuş, bir araştırma, keşif ve eğitim kuruluştur.

📺 **Bilinen adıyla:** 🖱️ **National Geographic** (kısaca “NatGeo”), dergi, televizyon, belgesel ve dijital yayıncılık alanında dünyaca ünlüdür.

🎯 Ne Yapar?

- 🌍 **Doğa, bilim, kültür ve keşif** konularında yayın yapar,
- 🌟 Keşif gezilerine ve bilimsel araştırmalara fon sağlar,
- 🐘 **Yaban hayatı koruma**, çevre bilinci ve iklim değişikliği konularında farkındalık yaratır,
- 📺 Eğitim, fotoğrafçılık ve belgesel alanlarında küresel etkisi büyüktür.

National Geographic: Hatırlayan Göz, Unutan Dünya 🇹🇷 🌍 🔍

🏛️ Kurum: National Geographic Society

📺 Bilimsel Gerçek:

Dünya genelinde üretilen plastiğin **%91'i geri dönüştürülmüyor**.
National Geographic'in 130 yılı aşkın görsel arşivi, **dünyanın değişen yüzünü belgeleyen sessiz bir tanık**.
Ama göz hatırlar... dünya unuttur.

Metaforik Anlatım:

Bir göz düşün...
Fotoğraf çeker, ama yaşananları durduramaz.
Zaman aktıkça çerçeve sabit kalır — **ama arka plandaki hayat silinir**.
Bir çocuk gülümserken, arkasında bir plastik dağ büyür.
Bir balık sıçrarken, deniz dibine çöp çöker.
Objektif keskindir...
Ama dünya bazen **bulanık bir geçmişe döner**.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Fotoğraflar hatırlar...
Ama dünya aynı karede kalmaz.
National Geographic'in arşivi, gözün gördüğüyle dünyanın unuttukları arasındaki boşluğu gösteriyor.
Bir çerçeve içinde ne saklanırsa saklansın, yaşananlar oradan taşar.”

Science Journal Nedir?

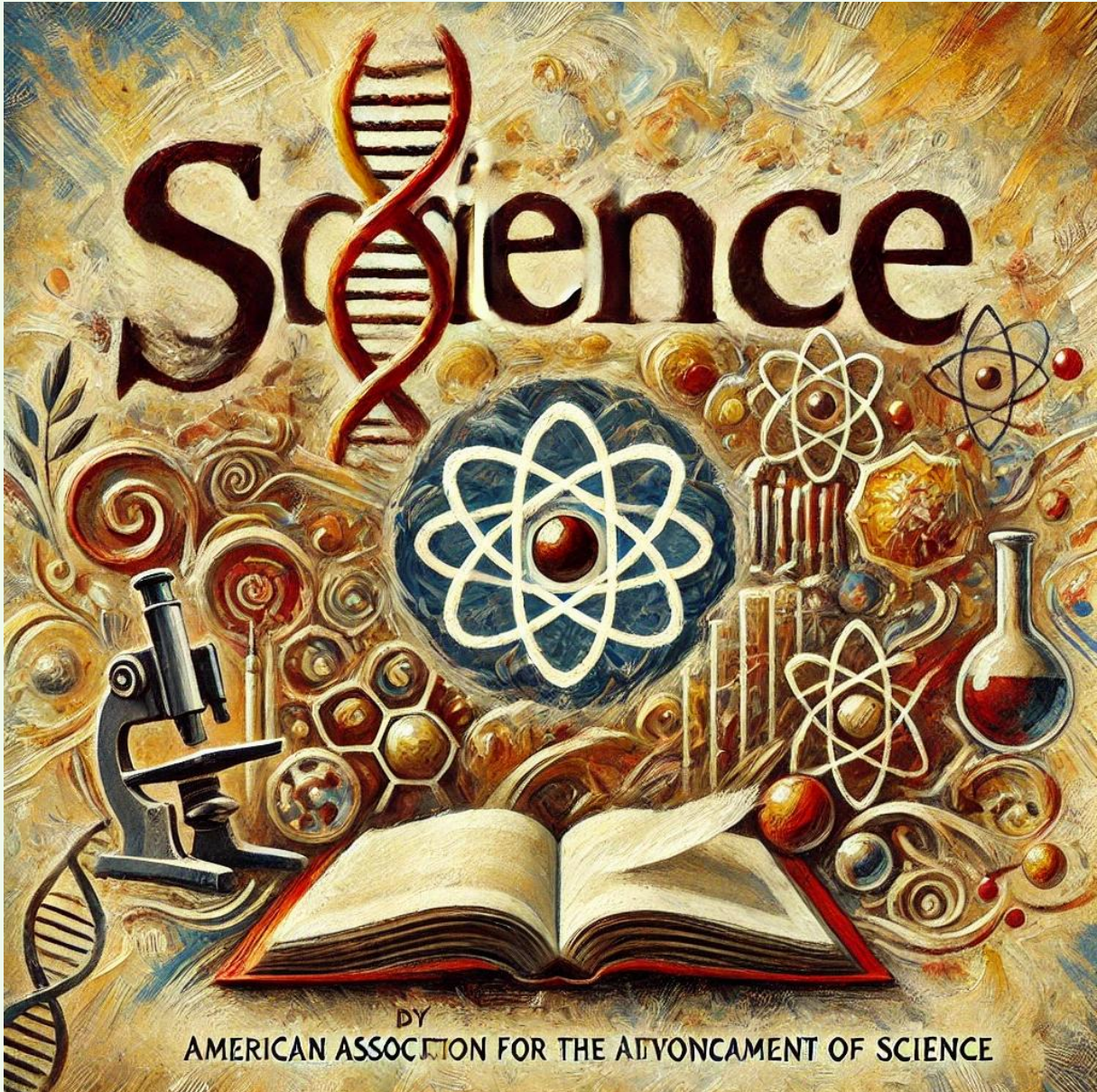

Science, dünyanın en saygın akademik dergilerinden biridir. Tam adı: **Science**
Yayınlayan kurum: **AAAS** (*American Association for the Advancement of Science*)
Kuruluş yılı: **1880**

Ne Yapar?

- ❖ Doğa bilimlerinden teknolojiye, biyolojiden yapay zekâya kadar **en güncel bilimsel araştırmaları yayınlar**,
- ❖ Bilim insanları tarafından yazılan ve hakemli olarak yayımlanan **araştırma makaleleri, yorumlar ve analizler** içerir,
- ❖ Bilimsel keşiflerin dünyaya duyurulmasında **öncü rol oynar**,
- ❖ Akademi ile kamu arasında bir köprü kurarak **bilimin topluma ulaşmasını sağlar**.

BY
AMERICAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF SCIENCE

Science Journal: Damarda Plastik, Düşüncede Sis

 Kurum: Science Journal

 Bilimsel Gerçek:

Mikroplastikler, artık **insan kanında, akciğerlerinde, hatta anne sütünde** tespit ediliyor.

Vücuda giren bu maddeler, bağışıklık sisteminden nörolojik işleyişe kadar birçok alanı etkileyebilir.

Bilim dünyası, bu sessiz tehdidin **zihinsel bulanıklık (brain fog)** dahil olmak üzere çeşitli sonuçlarını araştırıyor.

 Metaforik Anlatım:

Zihin bir pusula gibidir...

Ama artık mıknatısını plastik karıştırıyor.

Düşünceler puslu, dikkat dağınık, beden uyanık ama **zihin sisli**.

Plastik sadece çevreyi değil, **bilinci de sarıyor**.

Bir damarda ilerleyen bir parçacık, belki de bir fikrin yolunu değiştiriyor.

Düşünce artık özgür değil...çünkü içimize kadar işlenmiş bir yük var.

 Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Bazı zehirler dışarıdan değil, içeriden işler...

Science Journal’ın bulguları bedenle birlikte zihnin de saldırı altında olduğunu gösteriyor.

Bir damla plastik, yalnızca bir hücreyi değil — bir düşünceyi de bozabilir.

Artık sorun sadece çevrede değil...bizim içimizde.”

📌 **CDP Nedir?** ➡ **CDP**, eski adıyla **Carbon Disclosure Project**'tir. 🌍 🌱

Bugün artık sadece **CDP** olarak anılır. 📊 🌍 🕒

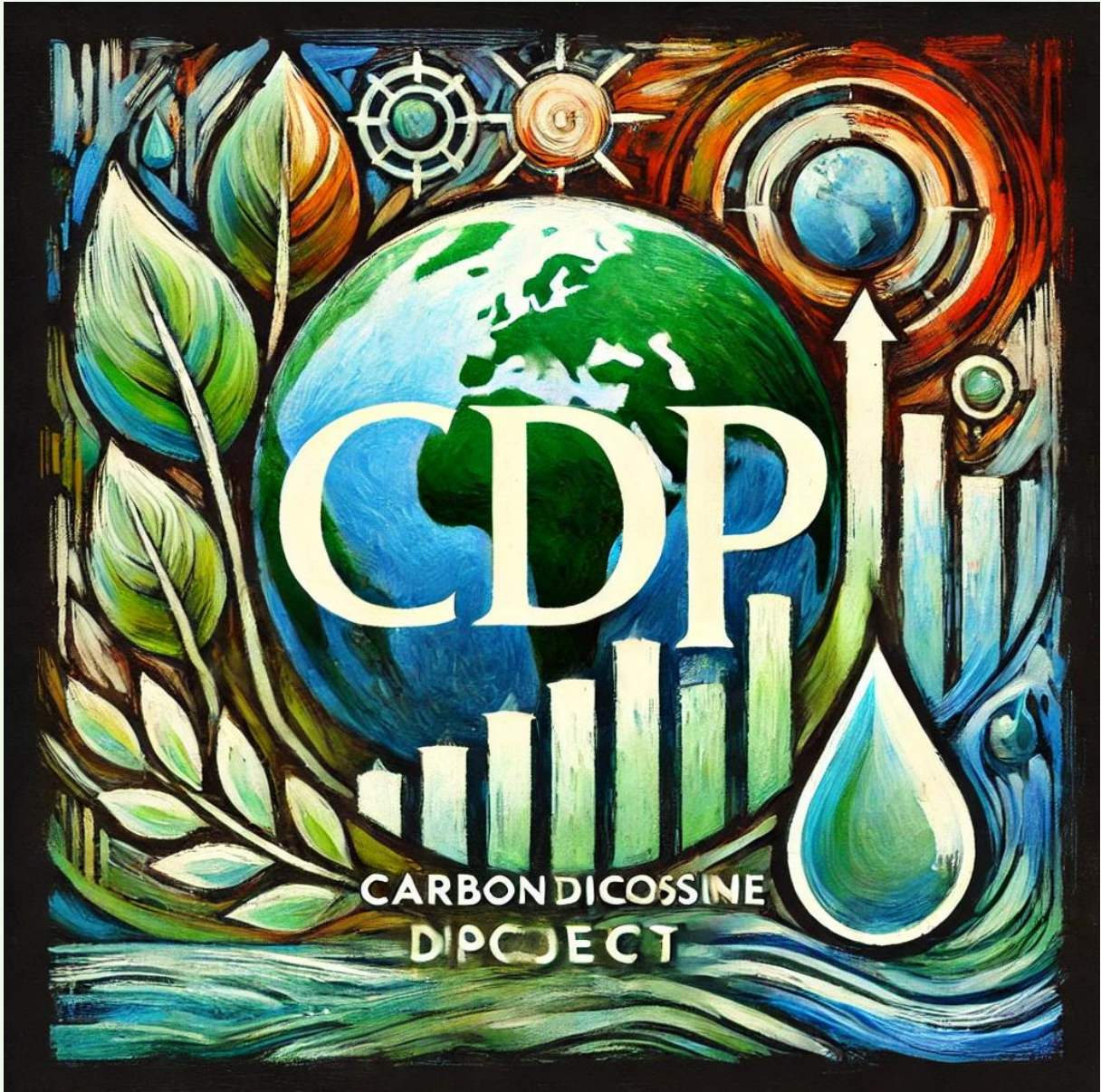
Karbon, su ve orman konularında çevresel verilerin raporlandığı küresel bir platformdur.

📍 **Merkezi: Londra, İngiltere, Kuruluş Yılı: 2000**

🔄 **CDP Ne Yapar?**

- ❖ 🌱 Şirketlerin, şehirlerin ve ülkelerin **karbon salımı, su kullanımı ve orman etkileriyle ilgili verilerini toplar**,
- ❖ 📁 Yatırımcılar ve politika yapıcılar için **çevresel performans puanlamaları (A, B, C gibi)** sunar,
- ❖ ♻️ Şeffaf raporlama ve çevresel yönetim uygulamalarını teşvik eder,
- ❖ 🌍 Sürdürülebilirlik konusunda **hesap verebilirlik kültürünü** geliştirir.

CDP raporları, tıpkı birer “**çevresel karne**” gibi çalışır.

CDP Report: Karbonun Defteri, Geleceğin Hesabı

 Kurum: CDP (Carbon Disclosure Project)

 Bilimsel Gerçek:

Küresel karbon emisyonlarının %70'i, sadece 100 büyük şirketten kaynaklanıyor. Bu şirketlerin faaliyetleri, iklim değişikliğinde belirleyici rol oynuyor. Ancak bu hesap, sadece bugünün değil — gelecek kuşakların da yükünü taşıyor.

 Metaforik Anlatım:

Bir defter düşün...

Sayfaları dolu ama mürekkebi kurumdan yapılmış.

Yazılar hesap tutmaz, ama dünya her satırı hisseder.

Karbon, bir gaz değil — geleceğin sırtına yazılmış görünmez bir borç.

Bazıları para sayarken, bazıları nefes alamıyor.

Kâr zarar çizelgesi değil bu... gezegenin kalp ritmi.

 Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Hesap vermeyen sayılar, dünyanın dengesini bozar.

CDP raporları, yalnızca şirketlerin karbon ayak izini değil — gelecek nesillerin haklarını da hesaplıyor.

Bir deftere yazılmış her ton karbon, gezegenin alnına kazınıyor.”

📌 **IEA Nedir?** 🗨️ : International Energy Agency (Türkçesi: **Uluslararası Enerji Ajansı**) ⚙️ 🔥 🌍

📅 **Kuruluş Yılı: 1974** 📍 **Merkezi: Paris, Fransa**

🔄 **IEA Ne Yapar?** ⚡ 🌍

- ❖ 🗨️ Küresel enerji politikaları hakkında **veri üretir ve analizler sunar**,
- ❖ 🌍 Enerji güvenliğini, sürdürülebilirliği ve temiz enerjiye geçişi destekler,
- ❖ 📊 Her yıl yayımladığı **World Energy Outlook** raporları ile sektöre yön verir,
- ❖ 💡 Yenilenebilir enerji, fosil yakıtlar, enerji verimliliği gibi alanlarda **bilgi tabanı ve rehberlik sağlar**,
- ❖ 🏛️ Hükümetlere ve yatırımcılara **politika tavsiyeleri** sunar.

IEA, özellikle **karbonsuzlaşma ve enerji dönüşümü** süreçlerinde çok önemli bir bilimsel ve stratejik kaynaktır.

IEA: Enerjinin Sessiz Bedeli

 Kurum: IEA – International Energy Agency

 Bilimsel Gerçek:

Fosil yakıt kullanımı, 1900’lerden bu yana **karbon salımını 16 kat artırdı**.
Enerji üretimi; iklim krizinin en büyük tetikleyicilerinden biri haline geldi.
Ancak bu enerjiye bağlı yaşam, **gezegenin yakıtla değil, zamana karşı yandığını gösteriyor**.

Metaforik Anlatım:

Enerji bazen bir lambayı yakar...
Ama bazen **bir ormanı**.
Elektrik düğmesiyle başlayan konfor, bazı yerlerde **ateşle sonuçlanır**.
Gözle görünmeyen bir ısınma, buzulları eritir...
Ama insan hâlâ battaniyesini çeker.
Dünyanın yakıtı bittiğinde,
ısınan şey yalnız atmosfer olmayacak — vicdan da kavrulacak.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Enerjiyi üretmek kolay...
Ama bedelini ödemek, yüzyıllar sürebilir.
IEA’nın verileri, konforun ardındaki karanlık gölgeleri gösteriyor.
Her ışığın arkasında, biraz duman saklıdır.
Ve bazı faturalar, gelecek kuşakların nefesinden kesilir.”

📌 **ICCT Nedir?** 🗺️ : International Council on Clean Transportation (Türkçesi: Uluslararası Temiz Ulaşım Konseyi) temiz ulaşımın küresel savunucusu. 🌍 🚗

📅 **Kuruluş Yılı: 2001** 📍 **Merkezi: Washington, D.C., ABD** 🌐 **Ancak küresel ölçekte faaliyet gösterir.** ✈️ 🚗 🚚

🎯 **ICCT Ne Yapar?** 🚗 **elektrikli araçlar,** 🌿 **temiz hava,** 📡 **veri ve** 🌐 **sürdürülebilir ulaşım**

- ❖ 🌱 **Temiz, düşük emisyonlu ulaşım sistemleri** geliştirmek için araştırmalar yapar,
- ❖ 📊 **Bilimsel veriler ve teknik analizlerle çevre dostu araç teknolojilerini destekler,**
- ❖ 🚗 **Elektrikli araçlar, hibrit sistemler, düşük karbonlu yakıtlar ve deniz/karayolu taşımacılığı gibi alanlarda politikalar üretir,**
- ❖ 🌐 **Hükümetlere, sektörlere ve uluslararası kuruluşlara bağımsız ve güvenilir bilgi sağlar.**

Özellikle **Volkswagen'in "emisyon skandalını"** ortaya çıkaran kuruluş olarak da bilinir.

ICCT: Gökyüzünde Ayak İzleri ✈️ ☁️ 📈

🏛️ Kurum: ICCT – International Council on Clean Transportation

📊 Bilimsel Gerçek:

Bir uçak yolculuğu, ortalama bir insanın **1 yıllık karbon ayak izine eşdeğer** karbon salınımı yaratıyor.

Ulaşım sektöründe **havacılık**, çevre üzerindeki etkileriyle en çok dikkat çeken alanlardan biri.

Gökyüzü artık yalnızca **bulutları değil, izleri de taşıyor.**

🗣️ Metaforik Anlatım:

Uçak geçerken bazen gökyüzünde çizgiler bırakır...

Ama o çizgiler **sadece su buharı değildir.**

Onlar **görünmeyen ayak izleridir.**

Yeryüzünde yürür gibi değil,

bulutların üzerinde iz bırakır insan.

Kimileri bavul taşır,

bazıları ise **sessizce karbon.**

Her uçuş, biraz daha **dünyanın tavanını yaklaştırır.**

💬 Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Gökyüzü hatırlar...”

Uçak geçtikten sonra bile izi kalır.

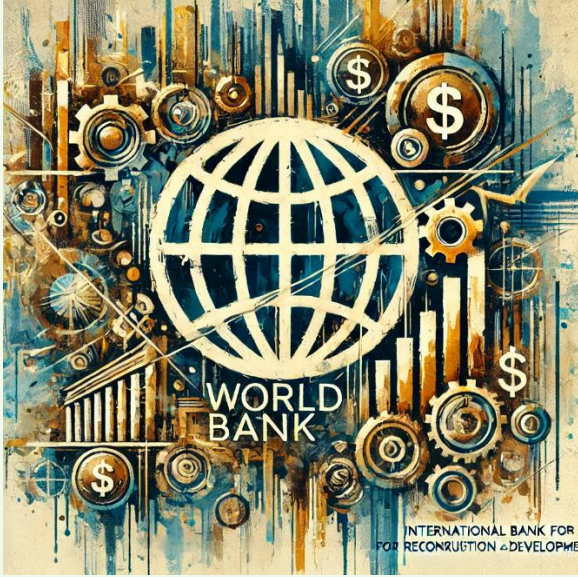
ICCT’nin verileri, ulaşımın sessiz ayak izlerini gösteriyor.

Bazı yolculuklar yalnızca mesafe değil, karbonla da ölçülür.”

📌 **World Bank Nedir?** 🌐 🏦 🗺️ 🇺🇸 🇹🇷 **World Bank**, yani **Dünya Bankası**, küresel ölçekte kalkınmayı destekleyen ve ülkelerin ekonomik gelişimine katkı sağlayan uluslararası bir finans kuruluşudur. 🌐 ⚡ **Tam adı: The World Bank Group**

📍 **Merkezi: Washington, D.C., ABD** 📅 **Kuruluş Yılı: 1944** (Bretton Woods Konferansı)

🎯 **World Bank Ne Yapar?**

💰 Ülkelere **kalkınma projeleri için kredi ve finansman** sağlar,

📊 Yoksulluğu azaltmak, sağlık, eğitim, altyapı ve çevre alanlarında **sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek** için çalışır,

🏢 Gelişmekte olan ülkelere teknik destek, araştırma ve veri hizmetleri sunar,

♻️ İklim değişikliği, enerji geçişi ve sosyal eşitsizlik gibi konularda da **politikalar üretir ve destek verir.**

World Bank, sadece bir banka değil, aynı zamanda **ekonomik dönüşümün rehberi ve sürdürülebilir kalkınmanın destekçisi** olarak görülür.

World Bank: İklim Mültecileri, Kırık Haritalar

Kurum: World Bank

Bilimsel Gerçek:

İklim değişikliği nedeniyle 2050 yılına kadar 200 milyondan fazla insan yerinden edilmiş olacak.

Bu insanlar savaş değil; kuraklık, sel, deniz seviyesinin yükselmesi gibi felaketlerden kaçıyor.

Artık göçün adı doğal değil; iklimsel.

Metaforik Anlatım:

Haritalar yol gösterir...

Ama artık bazı yollar siliniyor, bazı ülkeler suda eriyor.

Bir valiz dolusu toprak...

Bir çocuğun cebinde kuru yaprak...ve yürüyen insanlar — yürüdükleri yol değil, arkalarında bıraktıkları gölgeyle tanımlanıyor.

Kimse evini gönüllü bırakmaz.

Ama bazen dünya insanı iter.

Deniz büyür, toprak susar, ve pusula kuzeyi değil, belirsizliği gösterir.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

"Bazen yön kaybolmaz, yerin kendisi yok olur.

World Bank'ın verileri, iklimin haritaları nasıl kıldığını gösteriyor.

Göç artık yalnızca bir karar değil — bir zorunluluk.

Ve her adım, kayıp bir evin yankısını taşır."

📌 Greenpeace 🌿 🤝 🌍 doğanın, barışın ve aktivizmin sesi.

👉 Greenpeace, çevre sorunlarına karşı **barışçıl ve doğrudan eylemlerle** mücadele eden, dünya çapında tanınan bir sivil toplum örgütüdür.

Kuruluş Yılı: 1971 📍 Merkez: Amsterdam, Hollanda

🌍 Küresel olarak 55'ten fazla ülkede faaliyet gösterir.

🔄 Greenpeace Ne İş Yapar? 🌿 🤝 🌍

- ❖ 🌿 Ormansızlaşma, plastik kirliliği, aşırı avlanma ve fosil yakıt kullanımı gibi konulara karşı kampanyalar yürütür,
- ❖ 🌊 Okyanusları, ormanları ve biyoçeşitliliği korumak için eylemler düzenler,
- ❖ ☒ Nükleer silahlar ve çevresel yıkım karşıtı politikaları savunur,
- ❖ 📢 Aktivizm, kampanyacılık ve medya yoluyla **toplumsal farkındalık yaratır.**

Greenpeace, doğayı korumakla kalmaz; **doğayı savunmak için ses olur.**

Greenpeace: Direnen Doğa, Kırılgan Umut

 Kurum: Greenpeace

 Bilimsel Gerçek:

Palm yağı üretimi, Endonezya ve Malezya’da yılda **3 milyon hektar yağmur ormanının** yok olmasına neden oluyor.

Ancak doğa, her kesilen dalda bir filizle geri dönmeye çalışıyor.

Ekolojik direniş, yalnızca aktivizmde değil; **toprağın inatçılığında da gizli.**

Metaforik Anlatım:

Bir ağacı kesersin...

Ama bazen **kökü hayır der.**

Toprağa bastırılan her şey, bir gün **çatlaktan fışkırır.**

Greenpeace’in sesi, yalnızca bağırان pankartlar değil — bir çatlağın içinden çıkan ilk yapraktır.

Umut bazen büyük bir orman değil, **tek bir filizdir.**

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“Doğa bazen sessizce bağırır...

Bir çatlağın içinden fışkıran filizle.

Greenpeace’in verileri, sadece yıkımı değil — yaşamın inatçı direnişini de gösteriyor.

Umut, bazen kök gibi görünmezdir... ama büyümeye devam eder.”

🚀 **NASA** 🌐 🇺🇸 🇺🇸 **National Aeronautics and Space Administration**
(Türkçesi: **Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi**) 🚀 🌟

📅 **Kuruluş Yılı: 1958** 📍 **Merkezi: Washington, D.C., ABD**

🎯 **NASA Ne Yapar?**

- 🚀 Uzay araştırmaları ve astronotlu görevler yürütür (Apollo, Artemis, ISS, Mars görevleri...),
- 🔭 Teleskoplar (James Webb, Hubble) ve robotik keşif araçları (Roverlar) geliştirir,
- 🌍 Dünya'nın iklimini, atmosferini ve doğal süreçlerini izler,
- 🧬 Bilimsel deneyler, yapay zekâ, havacılık ve teknoloji geliştirme alanlarında da öncüdür,
- 🧑🏽 Uzayın sınırlarını keşfetmenin yanı sıra **insanlığın bilgisini ve vizyonunu** büyütür.

NASA: Mavi Noktanın Nabzı

Kurum: NASA – National Aeronautics and Space Administration

Bilimsel Gerçek:

2023, insanlık tarihinde kaydedilen **en sıcak yıl** oldu.

NASA'nın uydu verileri, **iklim değişikliğinin gezegen yüzeyine nasıl kazındığını** açıkça gösteriyor.

Uzaydan bakıldığında bile **Dünya'nın ateşi görünür durumda**.

Metaforik Anlatım:

Bir göz düşün...

Uzaydan bakar ama **kalbi dünyadadır**.

Mavi bir nokta...Ama içi yanıyor.

NASA'nın merceği, yıldızlara dönük olabilir...

Ama gördüğü en önemli şey, **gezegenimizin sessiz çılgılığıdır**.

Uzayın sessizliğinde yankılanan,

Dünya'nın yükselen nabzıdır.

Anlatıcı Cümlesi / Duygusal Vurgu:

“NASA uzaya bakarken,

Dünya'nın yandığını kaydediyor.

Bir mavi nokta gibi görünen bu gezegen, şimdi kırmızı sinyaller gönderiyor.

Bilim bazen yıldızları ölçer, bazen de bir gezegenin kalp atışını duyar.

Ve bu atış, hızla artıyor.”

Doğanın Sessiz Çığlığı: Bilimin, Sanatın ve Umudun Kesişiminde Bir Manifesto

Bu çalışma, bir sergi değil sadece.

Bir raporlar dizisi, bir illüstrasyonlar serisi, bir grafik roman da değil.

Bu: **bir uyanış çağrısı.**

Kırılmış bir dünyanın kalbinden doğan o **tek filiz**,
gökyüzünde sessizce bakan **bir göz**,
ve bu iki unsurun arasında yankılanan **bir manifesto ruhu...**

Her bir sahne, yalnızca bir kurumun verisine değil,
aynı zamanda **bir yüzyılın vicdanına** dayanıyor.
IPCC'nin küresel ısınma raporlarıyla,
UNICEF'in susuz çocuklarıyla,
NASA'nın uzaydan baktığında gördüğü yanan mavi noktayla,
Greenpeace'in yerden dirilen o tek filiziyle,
bu çalışma yalnızca bilgi vermiyor...
duygu uyandırıyor.

Çünkü dünya artık yalnızca rakamlarla anlatılamaz.
Kimi zaman **bir kuruyan nehir yatağında,**
kimi zaman **bir annenin boş kova tutan ellerinde,**
bazen **bir çocuğun plastikle dolu nefesinde,**
doğa sessizce bağırır.

Ve biz o sessizliği,
fırça darbelerine,
bulanık ışıklara,
eriyen gölgelerle dolu tuvallere dönüştürdük.

Bu manifestonun amacı;
korkutmak değil,
yıkmaq değil,
hissettirmek.

Çünkü veriler unutulur,
görseller kaybolur...
ama insan, hissettiğini unutmamak üzere kodlanmıştır.

Ve biz bu çalışmayla,
bilimin soğuk verisini,
sanatın sıcaklığıyla birleştirdik.
Bu yüzden her sahne,
bir rapor değil —
bir çığlık.

Son Söz:

Doğa bağırılmaz...
çünkü bağırarak hâli kalmamıştır.
Ama her kuruyan yaprak,
her kopan buz parçası,
her yutulan mikroparçacık —
aslında onun sessiz çığlığıdır.
Ve bizler, bu çığlığı gören, duyan, anlayan herkesle
bir insanlık koalisyonu kuruyoruz.
Çünkü bu sessizlik,
yalnız bırakıldığında yok oluşa dönüşür.
Ama duyulduğunda,
birlikte kurtarılabilecek bir gezegene...
bir geleceğe dönüşebilir.